

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VIII. Præterea præcipitur ut si fortè reus existimaverit iudices sibi esse suspectos, in ejus arbitrio sit an velit à Primate Diœceseos. quod haustum est è canonibus Sardicensibus malè intellectis, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

stitutioni subministravit Concilium Sardicense, quod Episcopum deponi præcipit in Concilio ex delegatione Pontificis congregando; sed illud decernitur tantum in casu appellationis, ad retractandum primum iudicium. Eo autem consilio conditum est capitulum illud Hadriani ut tota dejectionum Episcoporum auctoritas ad apostolicam sedem devolvatur, adeo ut etiam prima causæ cognitio instituat auctoritate Pontificis, & quod iure ordinario competit Episcopis, ex delegatione tantum Pontificis fiat. Attamen in his quæ sequuntur collectio illa non egreditur limites à synodo Nicæna statutos. Nam in capitulis v. ix. xii. & xx. præcipitur ut primum iudicium fiat ab Episcopis provinciarum: quod in executionem mitti debeat, si Episcopus damnatus apostolicam sedem non appellaverit. Descriptum autem est istud in Additione quarta Ludovici Pij cap. viii. & in libro vi. Capitulum cap. cclxxxvii. itemque in libro vii. cap. ccxxxiv. & cclxxv.

VII. Secundò, ingens tentata est innovatio quoad Episcopum depositum provocantem ad apostolicam sedem. Hunc enim capitulum xx. præcipit à Summo Pontifice iudicari: *Apud Romanæ sedis Pontificem iudicetur. Tum in xxxii. scriptum est statuendum quod ipse censuerit.* quod relatum est in septimo Capitularium libro cap. ccxxxiv. & ccxxxv. In eo autem capite facta est fraus non contemnenda. Quippe id in legem perpetuam versum est quod antea conditio tantum erat; huius novæ institutionis colore quæsitio ex canone Sardicensi, cuius tamen breviarium tantum refertur, & ipsum procul aberrans à mente canonis. Nam Hadrianus primus in Epitome canonum quam anno DCCCLXXXIII. misit ad Carolum magnum, canonis tertij Sardicensis breviarium concepit his verbis: *Quod si damnatus appellaverit Romanum Pontificem, id observandum est quod ipse censuerit.* Et tamen canon ille Sardicensis, tametsi supremam Romano Pontifici auctoritatem tribuat si Episcopus appellaverit, ea nihilominus mente id constituit ut ea tantum utatur ad iudicandum an prima sententia confirmanda sit, an verò decernenda revisio. Quo casu causam remittere debet ad secundam synodum provinciarum, misso etiam Legato, si mittendum esse aliquem existimaverit. Porro in Capitulis Hadriani omissa non est hæc pars canonis Sardicensis, potestas nimirum decernendi ut res in synodo iudicata denuo examinentur; sed disjuncta est illic à materia qua de agitur, separatimque capitulum constituit. In capitulo enim XLII. extant verba

Tom. II.

epitomes Hadriani, sumpta ex canone septimo Sardicensi, quæ relata etiam sunt in libro vii. Capitulum cap. cclxxvii.

VIII. Tertio præcipitur ut si fortè reus existimaverit iudices sibi esse suspectos, in ejus arbitrio sit an velit à Romano Pontifice causam suam iudicari, an verò à Primate Diocæseos; ut patet ex capite vigesimo huius collectionis, quod relatum est in septimo Capitularium libro capite ccxxxiv. Huic innovationi occasionem præbuerunt canones Sardicenses malè intellecti. Nam nonus & decimus permittunt ut causa Metropolitanam iudicetur apud Primatem Diocæseos, id est, apud Patriarcham, aut sedem Constantinopolitanam. Itaque collectio ista in diversum trahit mentem horum canonum, edicens ut Episcopi quibus Metropolitanus aliisve Episcopi suspecti sunt, possint causam suam deferre ad Primatem Diocæseos, id est, juxta mentem istius collectoris, ad antiquiorem Metropolitanam, aut ad sedem Romanam. Eidem innovationi occasionem quoque præbuit rescriptum Gratiani Imperatoris supra relatum in capite undecimo huius libri, quo tribuitur Episcopo accusato facultas appellandi ad Concilium quindecim Episcoporum, vel ad Episcopum Romanum, si suspectos sibi esse crederit aut Metropolitanum aut reliquos iudices. Verum hæc lex deinceps obtinere non debet, post receptos in auctoritatem canones Sardicenses; qui aliam regulam constituerunt quoad Episcoporum iudicia, appellarique permiserunt à sententiis depositionis decretis in synodis; cum è contrà lex Gratiani veteris ne is appellet à iudicio synodi provincialis qui se ab ea iudicari consenserit.

IX. Attamen observandum est honorem quidem habitum huic collectioni Hadriani & falsis Pontificum epistolis, adeo ut eis frequenter utantur Reges nostri in libris Capitularium, sed nihilominus eas vim legis non obtinuisse apud Gallos quando constabat eas esse adversas canonibus. Testatur id Hincmarus Remensis Archiepiscopus in opusculo LV. Capitulum, adversus Hincmarum Laudunensem Episcopum sororis filium scribens, qui ea collectione utebatur. Ait enim apertissimè Hincmarus de hac collectione Hadriani, eam sibi repugnare in plerisque capitibus, in aliis verò contrariam esse sacris canonibus. *De sententiis verò, inquit, quæ dicuntur ex Græcis & Latinis canonibus & synodis Romanis atque decretis Presulum ac Ducum Romanorum collectæ ab Hadriano Papa, & Engelramno Metensium Episcopo datæ, quando pro sui negotij causa age-*

Hincmar. in
Opusc. cap. 14.

Y y ij